

20.9.2020

Pormestari

Opetus- ja kulttuuriministeriö
kirjaamo
PL 29 (Meritullinkatu 10)
00023 VALTIONEUVOSTO

93 §**Lausunto luonnoksesta opetus- ja kulttuuriministeriön asetukseksi ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista**

HEL 2020-009812 T 03 00 00

Päätös

Pormestari päätti antaa opetus- ja kulttuuriministeriölle seuraavan lausunnon ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista koskevan asetuksen luonnoksesta:

Lausunnon keskeinen sisältö

Helsingin kaupunki toteaa, että asetusluonnoksen loman käsite ei ole yhdenmukainen muun ammatillista koulutusta koskevan lainsäädännön kanssa ja muun ammatillisen koulutuksen painokerroin ei ole riittävä eikä huomioi koulutusten kustannusrakenteiden eroja. Maksuttomuuskorotuskertoimella tulisi taata kaikille koulutuksen järjestäjille mahdollisuus toteuttaa laadukasta ja tuloksellista koulutusta kaikille oppivelvollisuuden laajennuksen piiriin kuuluville opiskelijoille koulutusalaan riippumatta, joten oppivelvollisuuteen liittyvän maksuttomuuden kustannukset tulee korvata koulutuksen järjestäjille täysimääräisesti, myös hankinta-, tila- ja hallinnollisen työn osalta.

Opiskelijapalautteen automaattisen keräämisen järjestelmän toimivuuden varmistaminen 1.7.2021 mennessä, kun vastuu palautteen keräämisestä siirtyy opetushallitukselle, voi olla haastavaa. Katokertoimeen tehty korjaus korostaa toivottavalla vastusten laadun merkitystä. Osa työelämäpalautteen väittämistä vaatii tarkennuksia, joilla selkeytetään sitä, mitä halutaan mitata ja tuetaan koulutuksenjärjestäjän mahdollisuuksia kehittää omaa toimintaansa saadun palautteen pohjalta.

1 § Opiskelijavuoteen kuuluvat päivät

Luonnoksen mukaan opiskelijavuoteen kuuluviksi päiviksi ei lueta koulutuksen järjestäjän päättämiä lomajaksoja.

20.9.2020

Pormestari

Helsingin kaupunki toteaa, että loman käsitettä on selkeytettävä ja yhdenmukaistettava. Ammatillisen koulutuksen laissa (94 §) todetaan, että opiskelijan tulee osallistua henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman mukaisesti opetukseen, jollei hänen poissaololleen ole perustelua syytä. Ammatillisen koulutuksen lainsäädännössä tulee määritellä loman käsite ja suhde perustelluksi poissaolon syyksi tai opiskelijan oikeudeksi. Opiskelijan oikeuden näkökulmasta toisen asenteen koulutusmuodot eivät ole yhdenvertaisia, kun koulutuksenjärjestäjän saama rahoitus on koulutuksenjärjestäjän päättämiin lomajaksoihin perustuvaa. Koulutuksenjärjestäjän päättämällä lomajaksolla on myös suora yhteys opiskelijan mahdollisuuksiin edistää omaa osaamistaan ja saada siihen ohjausta ja tukea. Tällä on merkitystä ammatillisen koulutuksen monimuotoisen kohderyhmän ja työelämän tarpeiden näkökulmasta.

Vaikka opiskelijavuoden päivien määrittelyssä viitataan koulutuksen järjestäjän päättämiin lomajaksoihin, rahoitusvaikutus dokumentoidaan suoraan opiskelijakohtaisina Koski-tietoina. Opiskelijan saamiin etuuksiin liittyen oppilaitoksen on myös ilmoitettava opiskelijakohtaiset lomatieidot. Lisäksi Ammatillisen koulutuksen lainsäädännössä edellytetään, että henkilökohtaisessa osaamisen kehittämisen suunnitelmassa (HOKS) tulee opiskelijakohtaisesti suunnitella opiskelijan osaamisen hankkimisen ajoittuminen ja tästä seuraa, että opiskelijan kanssa sovitavat lomat ja muut keskeytykset on sovittava osana suunnitelmaa.

2 § Tutkintojen ja muun koulutuksen painokertoimet

Asetusluonnoksen mukaan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 8 §:ssä tarkoitetun muun ammatillisen koulutuksen rahoituksen painokerroin on 0,89.

Helsingin kaupungin näkemys on, että esitetty muun ammatillisen koulutuksen uusi painokerroin ei ole riittävä eikä huomioi koulutusten kustannusrakenteiden eroja. Jatkuvan oppimisen näkökulmasta koulutuksen järjestäjän tulee tarjota monimuotoisia koulutuksia niin, että ne ovat laajasti toteutettavissa. Muun ammatillisen koulutuksen painokertoimen muodostumisessa on tärkeää tunnistaa kaikki mahdollisuudet järjestää monimuotoista koulutusta myös tutkinnon osia pienempinä osina.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 8 §:ssä tarkoitettu muu ammatillinen koulutus on eroteltu ammatillista osaamista syventävään tai täydentävään koulutukseen sekä ammatilliseen tehtävään valmistavaan koulutukseen. Helsingin kaupunki pitää tärkeänä, että rahoitusperusteissa huomioitaisiin, että ko. laissa tarkoitettu muu ammatillinen koulutus muodostuu toisistaan hyvin erilaisista koulutuksista ja koulutustarjonnasta. Helsingin kaupunki katsoo, että yhtenäinen rahoituksen

20.9.2020

Pormestari

painokerroin ei ole riittävä kattamaan muun ammatillisen koulutukseen sisältyvän koulutustarjonnan kustannuksia. Mahdollisuus periä opiskelijamaksuja ei poista tarvetta tarkastella muun ammatillisen koulutuksen rahoitusperusteita. Muun ammatillisen koulutuksen koulutustarjonta muodostuu sellaisista koulutuksista ja kohderyhmistä, joiden kohdalla opiskelijamaksujen periminen ei ole asianmukaista ja kannatettavaa. Helsingin kaupunki pitää tärkeänä, että ammatillisen koulutuksen rahoitus kattaa muun ammatillisen koulutuksen kustannukset täysimääräisenä.

6 § Maksuttoman koulutuksen painokerroin

Asetusluonnoksen 6 §:ssä esitetään säädettäväksi maksuttoman koulutuksen painokerroin. Luonnoksen mukaan opiskelijavuosia painotetaan korotuskertoimella 0,052 niiden päivien ajalta, kun opiskelija on oikeutettu oppivelvollisuuslain 16 §:ssä tarkoitettuun maksuttomaan koulutukseen. Lisämääräraha kohdistuu oppivelvollisuuslaissa tarkoitettun maksuttoman koulutuksen järjestämiseen tai oppivelvollisuuden laajentamiseen liittyviin ohjaus- ja valvontavastuisiin.

Helsingin kaupunki pitää tärkeänä, että valtio kompensoi oppivelvollisuuteen liittyvän maksuttomuuden kustannukset koulutuksen järjestäjille täysimääräisesti. Kustannukset tulisi siis kompensoida myös hankinta-, tila- ja hallinnollisen työn osalta. On myös huomioitavaa, että oppivelvollisuustehtävän toimeenpano ja uuden tehtävän implementointi nykyiseen toimintaan lisäävät koulutuksen järjestäjän kustannuksia. Oppivelvollisuuslain vaikutusten mukaan oppivelvollisuuden laajentaminen lisää runsaasti koulutuksen järjestäjän opiskelijamäärää. Riittämätön oppivelvollisuustehtävään osoitettu rahoitus saattaa heikentää koulutuksen laatua etenkin muun kuin oppivelvollisuustehtävään liittyvän koulutustarjonnan osalta.

Maksuttomuuskorotuskertoimella tulisi taata kaikille koulutuksen järjestäjille mahdollisuus toteuttaa laadukasta ja tuloksellista koulutusta kaikille oppivelvollisuuden laajennuksen piiriin kuuluville opiskelijoille koulutusalaan riippumatta. Oppivelvollisuustehtävän toteuttamiseen suunnattu rahoitus tulee olla riittävä, ennakoitavaa ja ennustettavaa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön esityksen mukaan koulutuksen järjestäjille myönnettävää perusrahoitusta voidaan korottaa harkinnanvaraisesti, mikäli oppivelvollisuustehtävästä aiheutuu keskimääräistä merkittävästi korkeammat kustannukset. Koulutuksen järjestäjän näkökulmasta ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmä on entuudestaan hajanainen eikä harkinnanvaraisilla korotuksilla tulisi kattaa oppivelvollisuustehtävään liittyviä säännöllisiä kustannuksia. Helsingin kaupungin

20.9.2020

Pormestari

kanta on, että oppivelvollisuustehtävään liittyvät kustannukset tulisi kat-
taa täysimääräisesti maksuttomuuskorotuskertoimella.

16 § Opiskelijapalautteen kerääminen

Asetusluonnoksen 16 §:ssä esitetään, että opetushallitus vastaisi pa-
lautteen automaattisesta keräämisestä 1.7.2021 alkaen ja koulutuksen
järjestäjä vastaisi opiskelijoiden yhteystietojen virheettömyydestä ja
ajantasaisuudesta Koski-tietovarannossa. Lisäksi määriteltäisiin, että
päättökyselyn automaattisen lähettämisen hetki on, kun HOKS:in ta-
voitteen mukainen osaaminen on osoitettu näytössä tai muutoin riip-
pumatta arvioinnista.

Helsingin kaupunki katsoo, että luonnoksessa esitetty opetushallituk-
sen vastuu palautteen automaattisesta keräämisestä on kannatettava.
Kaupunki haluaa esittää huolensa luonnoksessa esitetystä aikataulus-
ta. Palautteen automaattisen keräämisen toimivuuden varmistaminen
ja testaaminen valtakunnallisesti 1.7.2021 mennessä voi osoittautua
haastavaksi.

Helsingin kaupunki kannattaa luonnoksessa esitettyjä koulutuksen jär-
jestäjän vastuuta opiskelijatietojen oikeellisuudesta Koski-
tietovarannossa ja määritelmää päättökyselyn lähettämishetkestä.

18 § Opiskelijapalautteen painotus ja laskenta

Asetusluonnoksen 18 §:ssä esitetään muutosta katokorjauskertoimen
laskentaperiaatteisiin. Kyselyjen kohteena olleiden ja kyselyihin vas-
tanneiden opiskelijoiden määrän perusteella lasketaan järjestäjäkohtai-
nen vastausosuus, jonka perusteella lasketaan kullekin kyselylle järjes-
täjäkohtainen katokorjauskerroin. Asetusluonnoksen mukaan täysimää-
räisen katokorjauksen saisi nykyistä pienemmällä, 70 % vastausosuus-
della.

Helsingin kaupunki katsoo, että luonnoksessa esitetty kerroin ottaa
huomioon vastausten laadun paremmin kuin tämän hetkinen asetus.
Muutos tasoittaa vastausosuuksien välisten erojen merkitystä nykyistä
asetusta paremmin.

22 § Työelämäpalautteen kysymykset ja pisteytys

Asetusluonnoksen 22 §:ssä esitetään työelämäpalautteen väittämät ja
niiden vastausten pisteytys.

Helsingin kaupunki katsoo, että osa luonnoksessa olevista työpaik-
kaohjaajalle suunnatuista väittämistä vaatii tarkennuksia, joilla selkey-
tetään sitä, mitä halutaan mitata. Tämä tukee myös koulutuksenjärjes-
täjän mahdollisuuksia kehittää omaa toimintaansa saadun palautteen

20.9.2020

Pormestari

pohjalta. Useat kysymykset sisältävät vaikeasti määriteltäviä määreitä kuten "riittävä" ja "joustava".

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi
Annukka Sorjonen, apulaisrehtori, puhelin: 310 84800
annukka.sorjonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 28.8.2020
- 2 Asetusluonnos ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista
- 3 Asetusluonnoksen perusteluistio

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa www.hel.fi 21.9.2020 ja asianosaista koskeva päätös on lähetetty 21.9.2020.

Pormestari